

CHOV MASNÉHO SKOTU PATŘÍ MEZI ZDÁRNĚ SE ROZVÍJEJÍCÍ ODVĚTVÍ ŽIVOČIŠNÉ VÝROBY

Stavy krav bez tržní produkce mléka rostou a se vzrůstající využitím inseminace a výměnou genetického materiálu mezi zeměmi, vzrůstá také zájem chovatelů o objektivní ukazatele, na jejichž podkladě mohou vybrat zahraničního býka s předpokladem dobré užitkovosti ve vlastní zemi. Toto umožňuje mezinárodní genetické hodnocení.

Snaha o vytvoření mezinárodního genetického hodnocení masného skotu započala v roce 2001 projektem **EUropean BEef EVALuation project (EUBEEVAL)**.

Phocas et al. (2005) uvedli, že **nejvhodnějším model pro masný skot bude „across-country animal model“ s maternálním efektem aplikovaný přímo na neočištěné užitkovosti.**

Venot et al. (2006) provedli první pilotní studii odhadu genetických korelací pro odstavové hmotnosti mezi Francií, Irskem a Velkou Británií u plemene Charolais a Limousine.

O tři roky později byly odhadnuty genetické korelace mezi Francií, Velkou Británií, Irskem, Švédskem a Dánskem (Venot et al., 2009).

ORGANIZACE PODÍLEJÍCÍ SE NA MEZINÁRODNÍM GENETICKÉM HODNOCENÍ MASNÉHO SKOTU

ICAR (The International Committee for Animal Recording) je mezinárodní nevládní organizace založená v roce 1951 v Římě. Cílem práce ICARu je sjednocení metodik, standardů a identifikací jedinců hospodářských zvířat (skotu, ovcí, koz a velbloudů) a metodik kontrol užitkovosti na celosvětové úrovni.

V současné době má ICAR okolo 130 členských organizací z přibližně 60 zemí. Českou republiku v ICARu zastupuje Českomoravská společnost chovatelů, a.s. (ČSCHMS). Činnost ICARu je řízena technickými orgány rozdělenými do dvou skupin: subkomise a pracovní skupiny.

INTERBEEF WORKING GROUP je jedna z jedenácti pracovních skupin ICARu. Byla založena v roce 2008. Úkolem je organizace, politická rozhodnutí a prostřednictvím Interbeef technical committee a jednotlivých výzkumných partnerů vývin a aktualizace postupů mezinárodního genetického hodnocení.

VÝZKUMNÝ ÚSTAV ŽIVOČIŠNÉ VÝROBY, v.v.i., jeden z výzkumných partnerů, zajišťuje vývin a aktualizace postupů mezi-národního genetického hodnocení pro vlastnosti související s telením (porodní hmotnosti a průběh porodu) (Veselá et al., 2019). Rutinní mezinárodní genetické hodnocení masného skotu je prováděno v Interbull Centre v Uppsale a obecně je označováno jako Interbeef. Přípravu databází rodokmenů a užitkovostí a vlastní zpracování výsledků a jejich zveřejnění (Interbull Centre výsledky nezveřejňuje, pouze je předává pro další zpracování) si zajišťuje každá zapojená země samostatně.

INTERBULL SUB-COMMITTEE je jednou ze čtyř subkomisí ICARu. Byla založena v roce 1983 a je zodpovědná za mezinárodní genetické hodnocení býků dojeného skotu. V roce 1991 bylo ve spolupráci se Swedish University of Agricultural Sciences v Uppsale zřízeno Interbull Centre financované členskými zeměmi a provádějící mezinárodní genetické hodnocení dojeného a v posledních letech i masného skotu.

VÝZKUMNÝ ÚSTAV ŽIVOČIŠNÉ VÝROBY, v. v. i. *partner Interbeefu*

PRACOVNÍ TÝM VÝZKUMNÉHO ÚSTAVU ŽIVOČIŠNÉ VÝROBY, v. v. i.

- Tým pracovníků oddělení genetiky a šlechtění hospodářských zvířat (Ing. Zdeňka Veselá, Ph.D., Ing. Alena Svitáková, Ph.D. a prof. Ing. Luboš Vostrý, Ph.D.) je odpovědný za vývoj mezinárodního genetického hodnocení pro vlastnosti spojené s telením (obtížnost telení a porodní hmotnost).
- Námi vyvinutý postup a odhadnuté genetické korelace jsou již v praxi využívány u plemene charolais, limousine a masný simmentál. U plemene aberdeen angus a hereford bylo provedeno první pilotní hodnocení, se spuštěním do praxe u těchto dvou plemen se však ještě čeká na zapojení dalších zemí.
- Tým také zajišťuje odhady nových genetických parametrů pro mezinárodní genetické hodnocení v případě připojení nových zemí, nebo v případě, kdy některá ze členských zemí změní a aktualizuje své národní genetické hodnocení.
- Tým úzce spolupracuje na přípravě dat a zpracování výsledků ve spolupráci s Českým svazem chovatelů masného skotu, a. s.

WWW.VUZV.CZ

prof. Ing. Luboš Vostrý, Ph.D.

Ing. Zdeňka Veselá, Ph.D.

V roce 2008
byla v rámci ICARu
(The International
Committee for Animal
Recording)
založena pracovní skupina
Interbeef a vytvořena
databáze IDEA pro zasílání
a kontrolu rodokmenů
masného skotu.

V roce 2013 byly odhadnuty genetické korelace mezi osmi členskými zeměmi Interbeefu včetně České republiky.

- Členským zemím byly předány první mezinárodní plemenné hodnoty.
- Interbeef se rozšířil o další země, plemena i užitkové vlastnosti.
- Interbeef poskytuje servis pro pět plemen (charolais, limousine, masný simmentál, aberdeen angus a hereford), tři užitkové vlastnosti (odstavové hmotnosti, porodní hmotnosti a průběh porodu) a jedenáct zemí.

Českou republiku v technické komisi Interbeef reprezentují
Ing. Zdeňka Veselá, Ph.D. a prof. Ing. Luboš Vostrý, Ph.D.

Výzkumný ústav živočišné výroby, v. v. i.
je jedním z výzkumných partnerů Interbeefu.

Pabiou, T., Nilforooshan, M., Laloe, D., Hjerpe, E. & Venot, E., 2014. Across-Country Genetic Parameters in Beef Cattle for Interbeef Weaning Weight Genetic Evaluation. Proceedings of the World Congr. Genet. Appl. Livest. Prod., vol. Species Breeding: Beef cattle (Posters), p. 731.

Phocas, F., Donoghue, K. & Graser, H.U., 2005. Investigation of three strategies for an international genetic evaluation of beef cattle weaning weight. Gen. Sel. Evol. 37: 361-380.

Venot, E., Pabiou, T., Laloe, D., Wickham, B., Fouilloux, M.N. & Journaux, L., 2006. First steps towards a European joint genetic evaluation of the Limousine breed. Interbull Bulletin. 35: 141-145.

Venot, E., Fouilloux, M.N., Forabosco, F., Fogh, A., Pabiou, T., Moore, K., Eriksson, J.A., Renand, G. & Laloe, D., 2009. Beef without Borders: Genetic parameters for Charolais and Limousine Interbeef genetic evaluation of weaning weights. Interbull Bulletin. 40: 55-60.

Veselá, Z., Brzáková, M., Svitáková, A., Vostrý, L. a Bucek, P. 2019. Interbeef international genetic evaluation for calving traits. In "ICAR Technical Series no. 24 - Proceedings of the 43rd ICAR Conference held in Prague, CZ, 17-21 June 2019". Rome, Italy: ICAR, Via Savoia 78, 00198 Rome, Italy, s. 48-53. ISSN 92-95014-20-0.

Veselá, Z., Brzáková, M., Svitáková, A., Vostrý, L. 2020. Metodika přípravy dat a zpracování výsledků mezinárodního genetického hodnocení Interbeef. Česká republika. Certifikovaná metodika 978-80-7403-238-7.